

*f ore ut valeficeret Oriens, profectique Iudea
rerum potirentur.*

*Josephus Iudeus & Sacerdos, in reli-
gione gentis sua instruissimus, tradit,
nihil sollicitasse magis Iudeorum in de-
fitionem animos, quam quod vaticinis qui-
busdam praeposterō sensu acceptis, è Iudea
oritur Princeps totius orbis dominatione
pollens spondebatur (b). Plures Iudeorum
Sapientes hæc pro se oracula interpretati,
in expectationem temporalis cujusdam
Principis erigebantur, qui detracto genti
sua dominationis Romanæ jugo, Regnum
per universum latè orbem propagaret.
Hæc vulgo apud Iudeos recepta persuas-
io; qua in re falli illos ita concedimus,
ut neque Josephus meliora auguraretur,
oraculorum fidem in Vespasiano, cum ad*

*b De Bell. l.7.
c.12.*

Imperium in Oriente salutatus esset, im-
pletam arbitratus. Magi Jerosolymam post
natum Christum venientes, non aspectu
tanum novi sideris, sed multo etiam
magis sparsa novi Regis in Oriente pro-
dituri famâ acciti sunt [c]. Nec Romæ
ignorum, quod in toto fermè Orbe divul-
gatum erat; namque Virgilius Eclog. 4.
init. de natalitis filii Pollio's usurpat
carmina illa Sybilla; aureum sacerulum at-
que divinum quedam infantem magni-
ficis quibusdam carminibus celebrantia:

*Ultima Cumai venit jam carminis etas.
Magnus ab integro saeculorum nascitur ordo.
Jam redit & Virgo, redeunt Saturnia
Regna.
Jam nova progenies Cælo demittitur alto.*

c Matth. 2.1.2.

DISSERTATIO DE METAMORPHOSI NABUCHODO- NOSORIS.

a Dan. 4. 22.

POST prorogatos per universum latè Orientem Regni sui fines Nabuchodonosor Rex Chaldeæ, fastu tumens & ambitione Babylonem regressus est; pacisque ac victoriarum fructibus colligendis intentus, ornanda amplissimæ Urbi curas omnes suas vertebat. Accidit inter hac, ut per quietem proceræ cujusdam arboris dejectæ, confractæ atque concise speciem exhibitan cerneret; ejus arboris soli truncus & radix servati sunt; sed arbor eversa, vinculisque five annulis ferreis & areis constricta. Arcanum illud anigma Daniel Regi pandens, arboris specie Regem ipsum ejusque Imperium designari ait; sciret autem, Deum fastu ejus atomachatum, ad agendum ferino ritu, longè à commercio hominum, in agro vitam ipsum dannasse (a). Ibi verò rore Celi perfusus, atque aeris injuria expositus, herbam carpere in bruti morem cogeretur, donec ad mentem revocatus nosceret, mortalibus Regibus immortalem aliquem & altissimum dominari. Aliquanto post, Rex illi dum secum gloriabundus agitaret, quæ & quanta Babylone fecisset, subita auditæ voce easdem sibi minas intentari sensit. Nec mora, statim in bovem transformatus, ex aula cœtuque hominum pulsus, ad belluarum ordinem redactus est.

*b Apud Hieron. in Dan. 4.
pag. 1087. nov.
Edit.*

Novum adeo mirumque factum pluribus conjecturæ variisque opinionibus occasio- nem præbuit. Origenis (b) pro confu- to sibi more arduos Scripturæ Textus ad allegoris flectendi, autumat Nabuchodonosoris nomine Luciferi è Cælo lapsum à Propheta designari. Vix enim historico & literali sensu constare posse omnia, que

apud Prophetam de historia illa leguntur, arbitratus est. Qui enim, inquit, fieri potuerit ut homo bovem indueret? Hæc Poetus quidem socios Ulyssis, & Diomedis in aves luposque transformatos narrantibus ridemus. Tulusset ne verò Princeps delicatissimus atque mollioris vita delicias affuetus, nudum integrum septennio injuriis aeris tolerare, solis herbis agrestibusque frustibus depasci? Quomodo tam longo temporis spatio derelictus, belluarum immanitatem superaseret? Eo verò absente, quis Chaldeorum Imperium moderatus est? Fac autem abfuerit; quomodo à suis olim abjectis postea receptus, solio denud impositus est? Tandem insignem adeo & memorabilem historiam silentio ne presulissent Historici prophani, cùm minoris momenta plura de eodem Principe literis confignata posteritati tradiderint? Ita disserit Origenes.

Sed neque de tanti Viri nomine, neque de ejus validis in specie argumentis nobis ceterisque hucusque omnibus impositum est. Nemo enim hoc usque hujus historiæ veritati refragari aitus fuit, quamquam non sine opinionum dissidio: quod vix alter crederetur de argumento adeo difficili & extraordinario. His tam non rei ipsius veritas, sed rei præ-
sente ratio negocium facit.

Sex in hoc argumentum variae senten-
tiae distinguenda sunt: 1. Origenis, de qua supra. 2. Bodini (c), autumantis Nabu-
chodonosorem in verum taurum transisse, ut formâ & mente pariter hominis depo-
sitâ, taurina omnia induerit; uno verbo
ita corpore & anima in brutum transisse,
quomodo Alberto Pericop accidisse perhi-
betur (d). Cùm enim vir ille æquè lo-

*c Bodini. De-
monolog. l.2.
c.6. Vide Jo-
Georg. Bu-
cherum Dissert.
singular. de
Metamor. Na-
buchodon.*

cu-

*g Rabb. qui-
dam apud Hol-
sten.*

Rabbini nonnullis visum est (g), prom-
pta metempyscosi animam Nabuchodonosoris in aliud corpus traducere; locumque
ejus discessu factum, ut bovis anima sub-
stitueretur, ex qua bovinæ mores indole-
que; quantum tamen hominis figura, que

De Metamorphosi Nabuchodonosoris. 613

euples & avarus, unius noctis jacturâ gre-
gem suum universum, plurium annorum
fudore, iniuste, & sceleri collectum am-
issit, moleste adeo & acerbè rem tulit,
ut moerore freneticus, in Coelum globum
tormentarium explodere auctor fuerit, simul
indigna plurima jactans. Nec mora; san-
guineis quibusdam guttis sudare aer vi-
sus; homo autem impius in canem niger-
rimum transformatus, morticina gregis sui
voraci dente laceranda canino more suscep-
pit. Hanc historiam Cluverius non ex si-
de testium utcumque, sed oculatorum re-
fert.

Alios autem juvat (e), metamorphosim
illam ad extimam tantum corporis formam,
non verò ad animam retulisse; quod etiam
in Apulejo, vi carminum Magicorum in
asinum, corporis tantum speciei translato,
retentâ tamen hominis mente & spiritu,
ipse de Apulejus de asino aureo testa-
tur. Ita etiam accidisse narrat S. Augustinus
de Civit. l.18. cap.18. Viris quibusdam
Italis, qui post degustatum magicâ qua-
dam arte paratum caseum, equi speciem
subito induisse ipsi se sentientib[us] doleban-
que; coacti enim erant in eum habitum.
Magis certo quodam tempore servire; quo
evoluto, jure postlimiū propriam formam
recipiebant. Sed vir sanctus doctusque
nonnis præstigio rem totam deputavit,
quemadmodum infra demonstrabimus. He-
rodotus (f) ex relatione Scytharum & Gre-
corum probat, quam præterisse pœniteret.

Pater Præstantii cujusdam vim Magico-

rum illorum carminum in se ipso fenserat;
ita enim insuetu somno corruptus fuit, ut
spatio quidem plurium dierum ne exper-
gisci quidquam potuerit. Vigilans tan-
dem narravit, quo tempore somno tene-
retur, in jumentum translatum, sarcinam
panis ad milites certe turmæ unâ cum cer-
tis designatis equis vexisse. Vera dixisse
deprehensus, somniasse se tamen in omnibus
arbitrabatur [k]. Quare five Demon-
oculos virum in lecto intuentum fascina-
verat, five id præstigio iis accidit, qui
vidisse se equum rebantur; eodemque De-
monis ludibrio vir ille iter fecisse sibi vi-
debat, cum interim quietus maneret.

Denique recepta compani suffragio &
maxime probata tentativa tenet (l), Na-
buchodonosorem Dei vindicis manu per-
cussum in phrenesim incidisse; in eam nem-
pe morbi speciem, quam lycantropiam ap-
pellant; cuius vi turbata phantasia, atque
morbido ardore effervescent, bovis, lu-
pi, felis, & canis non speciem quidem,
sed mores indolemque re ipsa sibi adsciscit.

Ita Rex semel bovem se esse persuasus,
coepit curvato dorso manibus pedibusque
reptare, herbas carpere, veluti cornu pe-
tare, in agro pererrare, cœtus hominum
fugere, comam unguesque ferino more
negligere. Ad novum prodigium stupentes

Babylonii, furentem alligaverunt, juxta ac
Daniel insinuat (m): *Alligetur vinculo aeo
& ferreo; nihilque cum illo mitius, quam
cum furente & mania laborante egerunt.*
Sed elapsus tandem, in agrum commu-
nem cum belluis vitam astutus convola-
vit.

*h Medina l.2.
de R. cit. in
Deum fidei. 7.
Vier. de pra-
fig. Damon.
l.1. cap.24.
i Augus. lib.
8. de Civit. c.
18. Nec corpus
quidem ullâ
ratione credi-
derim Damo-
num arte vel
potestate in
membra, vel
lineamenta.
bestialia vera-
citer posse con-
verti.
k Augus. ibid.
Quod ita ut
narravit fa-
dum fuisse
compertum est.*

*Quia tamen ei
sua somnia
videbantur.*

*l Hieron. Theo-
doret. Maldon.
Perer. Cornel.
Sanct. bīc
Franc. Vales.
de Sacra Pbi-
los. c.80. Mer-
curial. l.6.
Var. Leff. c.
20. D. Tb. de
regim. Prin-
cip. l.2. c. ult.
Ruper. de Tri-
nit. lib.6. de
Vita. Verb. c.*

*29. Del Rio l.
2. Dulg. Ma-
git. c.18. Bar-
thol. de Morb.
Bibl. Vives,
Leonard. Co-
quaus ad Au-
gust. l.18. de
Civit. alii.*

*m Dan. 4. 12.
Hieron. in
Dan. 4. p.
1089. Cum
perspicuum sit
omnes furiosos,
ne se precipi-
tent, & alios
ferro inva-
dant, catenis
ligari.*